

Soru: Kur'an-ı Kerim'e yemin etmek caiz midir?

FETVA

Sözlükte “kuvvet” manasına gelen yemin,¹ terim olarak kişinin bir şeyi yapacağına ve yapmayacağına dair olan ifadesini kuvvetlendirmek için Allah Teala'nın ismini zikretmesidir.² Yemin yalnızca Allah Azze ve Celle'nin isimleri ve sıfatlarıyla yapılır.³ Zira Allah Rasulü ﷺ “Her kim yemin ederse ya Allah'a ﷻ yemin etsin ya da sussun.”⁴ buyurmakta, başka bir hadis-i şerifte de Allah Teala'dan başka bir şeye yemin eden kimsenin O'na ortak koştuğunu ifade etmektedir.⁵

Yeminlerde örfün muteber olduğunu ifade eden İmam el-Merginânî'nin de içinde bulunduğu Hanefi fukahası⁶ her ne kadar Kur'an-ı Kerim Allah Teala'nın zatıyla kaim olan, kelam sıfatının bir tecellisi olsa da örfte mevcut olmadığından “Kur'an'a yemin ederim.” şeklindeki bir ifadenin yemin olmadığını söylemektedir.⁷ Sonraki devirdeki fukaha ise zamanla Kur'an'a yeminin örf haline geldiğini ifade etmekte, buna bağlı olarak da Kur'an'a yemin etmenin geçerli olduğunu ve bu fetvanın tercihe daha şayan olduğunu beyan etmektedir.⁸ Mushaf ise Allah Teala'nın sıfatı olmadığından, onun üzerine el koyup yemin etmek geçerli değildir. Ancak mushafın üzerine elini koyan kimsenin içindeki Allah'ın kelamına niyet ederek yemin etmesi geçerlidir.⁹

¹ Ebü'l-Hüseyn Ahmed b. Zekeriyyâ b. Muhammed er-Râzî el-Kazvîni el-Hemedânî İbn Fâris, *Mu'cemü mekâyisi'l-luğa* (Darul Fikr, 1979), 6/158.

² Molla Hüseyin, *Dürrü'l-İhkkâm fî şerhi Gureri'l-ahkâm* (Darül İhya el Kütübül Arabiyye, ts.), 2/38.

³ Ebü'l-Hüseyn Ahmed b. Ebî Bekr Muhammed b. Ahmed el-Kudûrî, *el-Muhtaşar* (Beyrut: Darü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1997), 209-210.

⁴ Buhari, *Şehâdât*, 26 (Hadis No: 2679); Müslim, *Eyman*, 4 (Hadis No: 1646).

⁵ *مَنْ كَانَ خَالِفًا فَلْيُخْلِفْ بِاللَّهِ أَوْ لِيَصْنُتْ*

⁶ Ebu Davud, *Eyman ve Nüzur*, 4 (Hadis No: 3251); Tirmizi, *Nüzur ve Eyman*, 9 (Hadis No: 1535).

⁷ *مَنْ حَلَفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ أَشْرَكَ*

⁸ Damad Efendi, *Mecma'u'l-enhur fî şerhi Mülteka'l-ebhur* (Daru İhyai Kütübî'l-Arabiyye, ts.), 1/548; Alâüddîn Muhammed b. Alî b. Muhammed el-Haskefî, *ed-Dürrü'l-muhtâr* (Beyrut: Dârül-Kütübül İlmiyye, 2002), 281.

⁹ Ebü'l-Hasen Burhânüddîn Alî b. Ebî Bekr b. Abdilcelîl el-Fergânî el-Merginânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti'l-mübtedî* (Sind: el-Büşra, 2021), 2/231.

⁸ Kemâlüddîn Muhammed b. Abdilvâhid b. Abdilhamîd es-Sivâsî el-İskenderî İbnü'l-Hümâm, *Fethu'l-kadir li'l-'âcizi'l-fakîr* (Beyrut: Dâru'l-Fikr, ts.), 5/69; Heyet, *el-Fetâva'l-Hindiyye* (Daru'l-Fikr, 1310), 2/53.

⁹ Muhammed Emîn b. Ömer b. Abdilazîz el-Hüseynî ed-Dımaşkî İbn Âbidîn, *Reddü'l-muhtâr 'ale'd-dürri'l-muhtâr* (Beyrut: Darul Fikr, 1992), 3/713.